Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: Жаңаталап бастауыш мектебі КММ
Сынып : Мектепалды даярлық сыныбы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі:ақпан 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Ақпан	Дене шынықтыру	**Жүру.**Белгі бойынша баска бағытқа бұрылып жүру, қолдың бастапқы қалыптарын өзгерте отырып, әртүрлі қарқында секіргіштен аттап жүру; ересектің белгісімен тоқтап, қозғалыс бағытын өзгертіп шашырап жүру. **Тепе-теңдікті сақтау.** Заттардан аттап жүру, Шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен аяқтың ұшымен жүру.Гимнастикалық орындық үстіне қойылған текшелерден аттап жүру. **Жүгіру.**Шашырап ,жұппен қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру.Бір сызыққа қойылған заттардың арасымен жүгіру. **Еңбектеу,өрмелеу:** жүру мен жүгіруді алмастырып заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу допты басымен итеріп төрттағандап еңбектеу. **Секіру.** Бір орында тұрып, алға қарай 3-4м қашықтыққа жылжу арқылы секіру, бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан-құрсауға секіру. (аралқашықтығы40 см) **Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар.** 3-5 м қашықтықта екі қолын жерге қойып, жүру (бір бала екінші баланың аяғын ұстайды). **Спорттық жаттығулар.** Шанамен сырғанау бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п,г-ғ,к-қ,ж-ш,з-с,н-ң,р-л дыбыстарды дұрыс анық айтуды үйрету.Фонематикалық естуді дамыту. **Сөздік қор.**Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту.Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді синонимдермен антонимдерді қолдану. **Тілдің грамматикалық құрылымы.**Сөйлемдердегі сөздерді:зат есімдерді сан есімдерменжәне сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу. Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолымен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.**Айналасындағылармен өздігінен диалогты бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу.Негізгі ойын дұрыс жеткізе білу. **Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті.** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру.Ересектердің көмегімен әңгіменің соңын ойдан шығаруды үйрету.
	Көркем әдебиет	Шығарма мазмұнын сюжеттік бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен , қисынды қайталап айтып беру. Диалогтық сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкерлердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту. Кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне,иллюстрацияларына аудару. Әдеби шығармадағы қоғамдық өмір оқиғалары туралы түсінігін дамыту.

		Өлеңнің сазын,ырғағын сезінуді,өз дауысын басқара білуге баулу Сюжеттік бірізділікті сактап,көңіл күймен,қисынды мазмұндауға дағдыландыру Әңгіменің тілдік бейнелілігін сезінуге баулу
	Сауат ашу негіздері	Қолды жазуға дайындау.Жазу кезінде арканы дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру.Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолымен жоларалык кеңістікті ажырата білуге үйрету.Әртүрлі бағыттағы тігінен көлденең , кыска, ұзын, толкынды, ирек сызыктарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардын арасындағы аракашыктыкты сактап өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.
	Қазак тілі	**Тілдік дамытушы орта.**Ауызекі сөйлеуді карым-катынас құралы ретінде дамыту.Қазак халкының тұрмыстык заттарымен киім кешегі мен , азык-түлік өндірудегі тұрмыстык кісібі мен , тұрмыста мал өсіруде және егіншілікке кажетті құрал жабдыктары туған өлкенің көрнекі жерлері әсем табиғаты тарихи орындар туралы суреттерді көрсету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**.Тілдік және артикуляциялык аппаратты , тыныс алуды және таза дикцияны дамыту. **Сөздік кор.**Шағын өлеңдер, санамактар жаңылтпаштар , такпактар жаттату, жұмбактар шешкізу.Өзінің ағайындары жакындык, отбасылык мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Туыстык карым-катынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туыскан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **Тілдің грамматикалык құрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп,септеп коллана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы ,сұраулы,лепті) ажыратып ,сөйлегенде коллана білуді жетілдіру **Байланыстырып сөйлеу.** Таныс немесе бейтаныс ертегілермен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша кайталап айтуға дағдыландыру.Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп , суреттер бойынша әңгіме құрастыруға үйрету.Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншыктар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі окиғаны ойлап табуға баулу.
	Математика негіздері	**Жиын.**Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі,пішіні, дыбысы ,кимылы, колданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктерге бөлу және оларды кайта біріктіру негізінде салыстыру. **Сан және санау.**10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттыктыру.Көрнекілік аркылы 1,2,3,4,5,6,7,8.9.10 сандарының пайда болуымен , 0 ден 10ға дейінгі цифрмен таныстыру **Шама.**Заттардың(5 және одан артык) ұзындығын биіктігін, ені мен жуандығын аныктай білу, заттарды шамасына карай өсу және кему ретімен орналастыру.Шамасы бойынша заттардың арасындағы катынастарды білдіретін математикалык терминдерді колдану.Заттарды әртүрлі белгілері бойынша түсі мен пішінін салыстыра білуге үйрету.0 **Геометриялык фигуралар.** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру аркылы сопакша пішінмен таныстыру.Геометриялык фигуралар дөңлек пен сопакшамен денелерді (шар, текше цилиндр)дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттыктыру. **Кеңістікті бағдарлау.**Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, оң жакта, жоғарыда, төменде)козғалыс бағыттары: сол жактан оң жакка, оң жактан сол жакка, жоғарыдан төменге, алға артка. **Уакытты бағдарлау.**Әртүрлі окиғалардың апта күндерінің тәулік бөліктерінің реті туралы білімдерін бекіту.Заттармен құбылыстардың математикалык мәнін табуға кызығушылык пен эмоционалды көзкарасты ойлау мәдениетін ,танымдык процесін ерікті реттеу, шыдамдылык ,ұкыптылык өзіне деген сенімділікті калыптастыр
		Бала, оның отбасы, үйі. Өзінің болашағына біліміне, денсаулығына, кызметіне, жетістіктеріне сенімді болуға, коғамға пайдасын тигізуге баулу.Еңбеккорлык пен жауапкершіліктің маңызын түсіну.Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабакшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуімен еңбек етуі, болашакта табысты болуы үшін білімнің кажеттігін түсінуіне өз өміріне кажетті дағдыларды игеруге

	Қоршаған ортамен таныстыру	[illegible] баулу. **Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау.**Үй жайларда, балабакша ауласында, жакын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. **Көлік, байланыс құралдары.**Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, оларды қолдануда қауіпсіздікті сактау. **Еңбекке баулу.**Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байкау.Шамасы келетін , бірлескен еңбек әрекетіне катысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге дербестік пен жауапкершілікке баулу.Әртүрлі мамандықтар , балабакша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, еңбектің мазмұнын , сипаты және нәтижесінің маңызын , түсіну және бағалау. Айналадағы заттар, ойыншыктар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты карау. **Адамгершілік және патриоттық тәрбие.** Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттык ойындар ойнау , Қазакстан мемлекеттік рәміздеріне құрмет көрсету.туған өлке, ел.отан,мемлекеттік және халыктык мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту. Тірі және өлі табиғаттың, Қазакстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлерімен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну. Қазақ халкының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу. **Жол қозғалысы ережелері.**Жол қозғалысының карапайым ережелерін, жаяу жүргіншілермен велосипедшілердің козғалыс ережелерін сактау. «Балалар», «Автобус аялдамасы», «Жаяу жүргіншілер жолы», «Велосипедке арналған жол» жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру. **Табиғатпен таныстыру.**Тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту.Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау. Табиғат құбылыстары: жел, найзағай, жаңбыр, тұман, шык ,қырау, бұршақ, тамшы, жылымык туралы түсініктерге ие. **Өсімдіктер әлемі.**Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар гүлдер, шөпті өсімдіктер)туралы түсініктерін кеңейту, «орман», «шалғын», және «бақша» ұғымдарымен таныстыру.Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: Оларды суару, түбін копсыту, жапырактың шаңын сүрту.Нанға ұқыпты карауға ,бидайды өсіруге және өндіруге катысатын адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **Жануарлар әлемі.**Бақылау аркылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сырткы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, жыл құстары мен кыстайтын құстарды ажырата білу.Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау.
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру:** ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа , өз бетінше ойдан құрастыруға , құрдастарымен бірлесіп шығармашылыкпен құрастыруға баулу. **Қағаздан құрастыру.** Қағаз цилиндрлерден казак халкының ұлттык бас киімдерін(такия ,сәукеле,кимешек және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен ою өрнектермен безендіру. **Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.** Табиғи қалдык материалдардан құрастыру.табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету.Табиғи және қалдык материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша колдан бұйымдар жасай білу.Қазақ халкының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен киіз үйдің жасаулары мен, тұрмыстык заттары мен ,ыдыстары мен таныстыру, олардың кандай материалдардан жасалғанын зерттеу.
	Сурет салу	Түзу,ирек, жіңішке жалпак сызыктарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жакпаларды , нүктелерді ырғакты орналастыра отырып, карапайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бекіту, ақ және түрлі-түсті фондарды колдана отырып, түсті таңдау. Суретті карапайым каламның көмегімен жеңіл ырғакпен үстінен катты баспай бейненің сұлбасын салу.

		бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу.
	Мүсіндеу	Адамның бейнесі, жануаралардың бейнесін қол аяқтарның қалпын дұрыс мүсіндеу.Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану.құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау).Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.
	Жапсыру	Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем,алаша, сырмақ, ши, көрпе, жастық), киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық,шаңырақ, сықырлауық, басқұр), таныстыру аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру.
	Музыка	**Музыка тыңдау:** Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша(кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту:** Әр түрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. **Би қимылдары:**Би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүние танымына сай арман мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға "Қаражорға" биін билету.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: Жаңаталап бастауыш мектебі КММ
Сынып : Мектепалды даярлық сыныбы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі:Наурыз 2024 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Наурыз	Дене шынықтыру	**Жүру.**Белгі бойынша баска бағытқа бұрылып жүру, колдың бастапкы калыптарын өзгерте отырып, әртүрлі карқында секіргіштен аттап жүру; ересектің белгісімен токтап, козғалыс бағытын өзгертіп шашырап жүру. Заттардың , кегльдердің арасымен ,жіптерден аттап жүру қосалкы кадаммен алға қарай жүру. **Тепе-теңдікті сактау**. Заттардан аттап жүру, Шектелген жазыктыктың үстімен косалкы кадаммен аяктың ұшымен жүру.Гимнастикалық орындык үстіне койылған текшелерден аттап жүру. Аркан бойымен бір қырымен , косалкы кадаммен (өкшені арканға , аяк ұшын еденге кою) жүру әр кадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан –қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық орындык бойымен жүру. **Жүгіру.**Шашырап ,жұппен қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру.Бір сызыкка койылған заттардың арасымен жүгіру. **Еңбектеу,өрмелеу:** жүру мен жүгіруді алмастырып заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу допты басымен итеріп төрттағандап еңбектеу. Гимнастикалык орындык бойымен колымен тартылып, иыктары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу. **Секіру.** Бір орында тұрып, алға карай 3-4м қашыктыкқа жылжу арқылы секіру, бір аякпен және кос аякпен құрсаудан-құрсауға секіру. (аракшыктығы40 см) Алға айналдыра отырып, ұзын және кыска секіргіштен секіру, оң және сол аякты алмастыра отырып арканнан , сызыктан секіру. **Лактырыу, кағып алу, домалату.**Допты жоғары, жіптің үстінен лактыру және екі колымен , бір колымен (оң және сол колын алмастыру) қағып алу, допты бір қатарға койылған заттардың арасымен домалату. **Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар.** 3-5 м кашыктыкта екі қолын жерге койып, жүру (бір бала екінші баланың аяғын ұстайды). **Қимылды ойындар.**Ынтамен шығармашылык таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру.Ұлттык кимылды ойындарды ойнату.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұксас дауыссыз б-п,г-ғ,к-к,ж-ш,з-с.н-ң,р-л дыбыстарды дұрыс анык айтуды үйрету.Фонематикалык естуді дамыту. Артикуляциялык жаттығулар жасау. **Сөздік кор.**Балалардың сөздік корын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-катынасын, олардың еңбекке катынасын білдіретін үстеулермен байыту. Сөйлегенде мәнерліліктің интонациялык құралдарын (карқын,ырғак т.б) колдана алады. Берілген тақырып бойынша әңгіме құру. Мазмұнды сурет, мазмұнды сурет топтамалары, сызба карталар бойынша әңгіме құрастырады. Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді синонимдермен антонимдерді колдану. Алуан түрлі заттарды сипаттауға ,карым-

		катынас жасауға кажетті сөздерді колдану және түсіну, олардың сөйлегенде белсенді колдану дағдыларын калыптастыру. Бакылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру. **Тілдің грамматикалык құрылымы.**Сөйлемдердегі сөздерді зат есімдерді сан есімдерменжәне сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Түбірлес сөздерді жасау және колдана білу.Етістіктерді жалгаулармен колдану,сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді колдану дағдыларын калыптастыру. **Байланыстырып сөйлеу.**Айналасындағылармен өздігінен диалогты бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұкият тыңдап, сұрактарды дұрыс коюға және койылған сұрактарға кыскаша немесе толык жауап беруге баулу.Негізгі ойын дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып кұра білу,әңгімені бірізді айту,шағын логикалык және хабарлау спатындағы әңгімелерді кұрастыру. Өзара байланысты бірізді сюжет кұрастыру. Сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді,салыстыруларды колдану. **Шығармашылыкпен сөйлеу әрекеті.** Шығармашылыкпен әңгімелеп беруді жетілдіру.Ересектердің көмегімен әңгіменің соңын ойдан шығаруды үйрету.
	Көркем әдебиет	Шығарма мазмұнын сюжеттік бірізділігін сактай отырып, эмоциямен , кисынды кайталап айтып беру, диалогтык сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзкарасын білдіру Әдеби кейіпкерлердің белгілі бір әрекетін өзінің калай кабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне,иллюстрациаларына аудару. Баланың баска құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден ғаламтордан,теледидардан, жакындарының әңгімесінен алған акпараттармен әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру.
	Сауат ашу негіздері	Қолды жазуға дайындау.Жазу кезінде арканы дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру.Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолымен жоларалык кеңістікті ажырата білуге үйрету.Әртүрлі бағыттағы тігінен көлденең , кыска, ұзын, толкынды, ирек сызыктарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы аракашыктыкты сактап өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.Жазуды көзбен кадағалай отырып , каламды немесе карындашты дұрыс еркін ұстау.
	Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта.**Ауызекі сөйлеуді карым-катынас кұралы ретінде дамыту.Қазак халкының тұрмыстық заттарымен киім кешегі мен , азык-түлік өндірудегі тұрмыстық кісібі мен , тұрмыста мал өсіруде және егіншілікке кажетті кұрал жабдыктары туған өлкенің көрнекі жерлері әсем табиғаты тарихи орындар туралы суреттерді көрсету. Балалардың коршаған ортаға өзінің карым-катынасын білдіруге,ауызекі сөйлеуде макал-мәтелдерді ,көркем сөздерді колдануына колдау көрсету, ынталандыру. **Сөйлеудің дыбыстык мәдениеті.**Тілдік және артикуляциялык аппаратты , тыныс алуды және таза дикцияны дамыту.Фонематикалык естуді дамыту,сөздегі дыбыстардың орнын аныктау. **Сөздік кор.** Сөздерді сөйлемдерде байланыстырып құрауды дағдыландыру казак тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттыктыру. Дикцияны, яғни сөзді анык, дұрыс айта білу дағдыларын дамыту. Кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге мүмкіндік беру. Туыстык карым-катынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туыскан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **Тілдің грамматикалык кұрылымы.** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп,септеп колдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы ,сұраулы,лепті) ажыратып ,сөйлегенде колдана білуді жетілдіру.Өз

		оның жалпылама сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу.** Таныс немесе бейтаныс ертегілермен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға дағдыландыру. Өз бетінше қарым-қатынас жасауға әңгімелесуге баулу. Әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, нақты жауап беруге баулу. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп , суреттер бойынша әңгіме құрастыруға үйрету.Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. Шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу.
	Математика негіздері	**Жиын.**Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі пішіні, дыбысы ,қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктерге бөлу және оларды қайта біріктіру негізінде салыстыру. «Бір» сөзінің мағынасы , ол тек бір затты ғана емес ,сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру. **Сан және санау.**10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру.Көрнекілік арқылы 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 сандарынын пайда болуымен , 0 ден 10ға дейінгі цифрмен таныстыру7 «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. 10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затка бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару. **Шама.**Заттардың(5 және одан артық) ұзындығын биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру.Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану.Заттарды әртүрлі белгілері бойынша түсі мен пішінін салыстыра білуге үйрету.Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын ,енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. **Геометриялық фигуралар.** Геометриялық фигуралар мен денелерді ажыратып, дұрыс атай біледі және қайта құрастырады. Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру.Геометриялық фигуралар дөңлек пен сопақшамен денелерді (шар, текше цилиндр)дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. Танымдық- зерттеушілік қызығушылықты ,ойлауды , алдына қойылған міндетті шешуде не істеу,қалай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау.Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. **Кеңістікті бағдарлау.**Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде)қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға артқа. **Уақытты бағдарлау.**Әртүрлі оқиғалардың апта күндерінің тәулік бөліктерінің реті туралы білімдерін бекіту.Заттармен құбылыстардың математикалық мәнін табуға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты ойлау мәдениетін ,танымдық процесін ерікті реттеу, шыдамдылық ,ұқыптылық өзіне деген сенімділікті қалыптастыру. Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен-содан кейін», «бұрын-кейінірек») анықтау. Тәуліктің бөліктерін тану, атауды үйрену, атау кезінде дұрыс реттілікті сақтау: кеше, бүгін, ертең. Уақытты циферблат арқылы анықтау. Уақытты сипаттайтын сөздердің атауларын анықтау: таңертең, күндіз, кеш, түн бір тәулікті

		[illegible]
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі.** Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына , қызметіне сенімді болуға, қоғамға пайдасын тигізуге баулу.Еңбекқорлықпен жауапкершіліктің маңызын түсіну.өзін-өзі құрметтеу,өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру.Туыстық байланыстарды түсіну(өз жұрты, атасы мен әжесі, жақын туыстары,нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу **Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау.**Үй жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу **Көлік, байланыс құралдары.**Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтау. **Еңбекке баулу.**Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау.Шамасы келетін , бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге дербестік пен жауапкершілікке баулу.Әртүрлі мамандықтар , балабақша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, еңбектің мазмұнын , сипаты және нәтижесінің маңызын , түсіну және бағалау. Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты қарау **Адамгершілік және патриоттық тәрбие.** Тірі және өлі табиғаттың, Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлерімен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну. Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу.Мемлекеттік мерекелердің (Жаңа жыл,Халықаралық әйелдер күні,Наурыз мейрамы,Қазақстан халқының бірлігі мерекесі, Отан қорғаушы күні,Жеңіс күні,Астана күні,Қазақстан Республикасының Конституциясы күні, ұлттық мереке (Тәуелсіздік күні)маңыздылығын түсіну, оларға белсенді қатысу. **Жол қозғалысы ережелері.**Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілермен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. «Балалар», «Автобус аялдамасы», «Жаяу жүргіншілер жолы», «Велосипедке арналған жол» жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру. Балаларға жол ережесі, жол белгілері туралы білім беруді жалғастыру. Жол белгілерінің қауіпсіздік сақтаудағы маңызды ақпарат екенін саналарына жеткізу **Табиғатпен таныстыру.**Тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту.Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау.Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым,өсімдік, адам еңбегі) арасындағы себеп - салдарлық байланыстарды бақылау және түсіну. **Өсімдіктер әлемі.**Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар гүлдер, шөпті өсімдіктер)туралы түсініктерін кеңейту, «орман», «шалғын», және «бақша» ұғымдарымен таныстыру.Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу. Оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту.Нанға ұқыпты қарауға ,бидайды өсіруге және өндіруге қатысатын адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **Жануарлар әлемі.**Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырата білу.Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау.Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша : құстар, балықтар,жануарлар, аңдар, жәндіктер, мекендеу орны (орман,шалғын, су айдыны, бақша, бақ, алап),қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу,секіру,жүзу)бойынша топтастыру.
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру:** ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа , өз бетінше ойдан құрастыруға , құрдастарымен бірлесіп шығармашылықпен құрастыруға баулу. **Қағаздан құрастыру.** Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін(тақия ,сәукеле,кимешек және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен ою өрнектермен безендіру.Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. **Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан

		ойындар жасап оны Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған ойындарымен киіз үйдің жасаулары мен, тұрмыстык заттары мен ,ыдыстары мен таныстыру, олардың кандай материалдардан жасалғанын зерттеу.Табиғи (ағаш,макта,жүн, жіп,асык,кағаз,тері ,кенеп,мата, дәннің түрлері)және калдык заттардан құрастыруға баулу.
	Сурет салу	Суретті карапайым каламның көмегімен жеңіл ырғакпен үстінен катты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылыктарды беру, геометриялык пішіндегі заттарды салу. Бояумен сурет салу кезінде кылкаламды бояуға батыру, кағазға жуан сызыктарды сызарда кылкаламды көлденең,ал жіңішке сызыктар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға карай, жоғарыдан төмен карай, киғашынан жүргізу.
	Мүсіндеу	Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану.құрылымдык (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау) Затка карап мүсіндеуде ойыншыктарды, пішіні шағын мүсіндерді, халык шеберлерінің бұйымдарын колдану.Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру.
	Жапсыру	Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне карай аракатынасын,әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын пропорцияларын беру, әлеуметтік окиғаларды балалар өміріндегі окиғаларды бейнелеу.
	Музыка	**Музыка тыңдау:** Қазак халык аспаптары: домбыра, кобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен "күй" жанрымен, күйші-композиторлар Құрманғазының, Қоркыттың, Тәттімбектің,Дина Нұрпейсованың шығармаларымен танысу. **Ән айту:** Әнді музыкалык талғаммен орындауға жаттыктыру. **Би кимылдары:** Таныс би кимылдарын колдана отырып, музыканың сипатына сәйкес әнді сахналау, шығармашылык тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: Жаңаталап бастауыш мектебі»КММ
Сынып :Мектепалды даярлық сыныбы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі:сәуір 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Сәуір	Дене шынықтыру	**Жүру.**Белгі бойынша баска бағытқа бұрылып жүру, колдың бастапкы калыптарын өзгерте отырып, әртүрлі каркында секіргіштен аттап жүру; ересектің белгісімен токтап, козғалыс бағытын өзгертіп шашырап жүру. Заттардың , кегльдердің арасымен ,жіптерден аттап жүру косалкы кадаммен алға карай жүру. **Тепе-теңдікті сақтау.** Аркан бойымен бір кырымен , косалкы кадаммен (өкшені арканга , аяк ұшын еденге кою) жүру әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан –колға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тактай, гимнастикалык орындык бойымен жүру.Қашыктыкта орналаскан іші толтырылған доптардан аттап өту;Қолдарынан ұстап, жұптарымен айналу. **Жүгіру.**Шашырап ,жұппен катармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру.Бір сызыкка койылған заттардың арасымен жүгіру, кедергілерден өту аркылы әртүрлі жылдамдыкпен – баяу, жылдам, орташа каркынмен 105-2 минут токтамай жүгіру. **Еңбектеу,өрмелеу:** жүру мен жүгіруді алмастырып заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу допты басымен итеріп төрттағандап еңбектеу. Гимнастикалық орындык бойымен колымен тартылып, ныктары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу, бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту. **Секіру.** Бір орында тұрып, алға карай 3-4м кашыктыкка жылжу аркылы секіру, бір аякпен және кос аякпен құрсаудан-құрсауға секіру. (аракшыктығы40 см) Алға айналдыра отырып, ұзын және кыска секіргіштен секіру, оң және сол аякты алмастыра отырып арканнан , сызыктан секіру. Тұрған орнында айналып секіру. Биіктіктен секіру, 20см дейінгі биіктікке секіру. **Лактырыу, кағып алу, домалату.**Допты жоғары, жіптің үстінен лактыру және екі колымен , бір колымен (оң және сол колын алмастыру) қағып алу, допты бір катарға койылған заттардың арасымен домалату.Допты лактыру және алға карай жылжып, екі колымен кағып алу.(аракашыктығы4-5м). **Сапка тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.**Сапка бір, екі үш катармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артына сапка тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш катармен қайта тұру. **Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар.** 3-5 м қашыктыкта екі колын жерге койып, жүру (бір бала екінші баланың аяғын ұстайды). **Қимылды ойындар.**Ынтамен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру.Ұлттык кимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі.**Қимылды ойынның дамуына ыкпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттык жабдыктары бар ортаны құру.Балалардың құрдастарымен кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін колдау. **Салауатты өмір салтын калыптастыру.**Адам ағзасы және оның кызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару.

		Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыкка зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту.Адамның денсаулыгына гигиена мен күн тәртібінің ыкпалы туралы түсініктерді кеңейту, өзінің көңіл күйін сипаттай білуге үйрету. Мәдени гигиеналық дағдыларды жетілдіру.Мәдениетті тамактану және асхана құралдарын еркін колдану дағдыларын жетілдіру.Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: денгенің тазалыгын бакылау, кол аяғын жуу, тістерін мұхият тазалау, тамактанғаннан кейін кол орамалды пайдалану, белге дейін дымкыл сүлгімен сүртіну.Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың кажеттілігін түсіну.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұксас дауыссыз б-п,г-ғ,к-қ,ж-ш,з-с,н-ң,р-л дыбыстарды дұрыс анык айтуды үйрету.Фонематикалык естуді дамыту. Артикуляциялык жаттыгулар жасау.Сөйлуде интонациялык мәнерлілік құралдарын колдану: дауыс қаркынын , логикалык үзіліс пен екпінді реттеу. **Сөздік қор.**Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын,бір-біріне қамкор болуға баулу, олардың еңбекке катынасын білдіретін үстеулермен байыту.Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді синонимдермен антонимдерді қолдану. Алуан түрлі заттарды сипаттауға ,қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Зат есімдермен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту.Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес колдануға көмектесу.Қазақ халкының салт дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру. «Асар», «Сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру. **Тілдің грамматикалык құрылымы.**Сөйлемдердегі сөздерді:зат есімдерді сан есімдерменжәне сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Түбірлес сөздерді жасау және колдана білу. Етістіктерді жалғаулармен колдану,сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді колдану дағдыларын қалыптастыру.Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде колдана білуді дамыту. **Байланыстырып сөйлеу.**Айналасындағылармен өздігінен диалогты бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұкият тыңдап, сұрактарды дұрыс қоюға және койылган сұрактарға кыскаша немесе толык жауап беруге баулу.Негізгі ойын дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу,әңгімені бірізді айту,шағын логикалык және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. **Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті.** Шығармашылыкпен әңгімелеп беруді жетілдіру.Ересектердің көмегімен әңгіменің соңын ойдан шығаруды үйрету.Бакылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді , салыстыруларды колдану.Сын есімдермен үстеулерді колдану
	Көркем әдебиет	Шығарма мазмұнын сюжеттік бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен , кисынды кайталап айтып беру. Диалогтык сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзкарасын білдіру. Әдеби кейіпкерлердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай кабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне,иллюстрациаларына аудару. Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден:ғаламтордан,теледидардан, жақындарының әңгімесінен алган акпараттармен әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру. Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзкарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде макал -мәтелдерді колдануға баулу, шешендікке сөз өнеріне баулу, анамак жаңылтпаш айту, жұмбак шешуге баулу.

	Сауат ашу негіздері	Қолды жазуға дайындау.Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру.Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолымен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету.Әртүрлі бағыттағы тігінен көлденең , қыска, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы аракашықтықты сақтап өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.Жазуды көзбен қадағалай отырып , қаламды немесе қарындашты дұрыс еркін ұстау.Қарындаштың үстінен қатты қысып күш түірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге , солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу.Сөйлемді ауызша талдау, жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау, берілген сөзге сөйлем құрастыру.Сөздерді буынға бөлуді жалғастыру. Әрбір сөздің мағынасы болатынын түсіндіру.Сөздің мағынасына қызығушылық таныту.
	Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта.**Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту.Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен киім кешегі мен , азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібі мен , тұрмыста мал өсіруде және егіншілікке қажетті құрал жабдықтары туған өлкенің көрнекі жерлері әсем табиғаты тарихи орындар туралы суреттерді көрсету.балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге.ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді ,көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**.Тілдік және артикуляциялық аппаратты , тыныс алуды және таза дикцияны дамыту.Фонематикалық естуді дамыту,сөздегі дыбыстардың орнын анықтау. **Сөздік қор.**Шағын өлеңдер, санамақтар жаңылтпаштар , тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу Өзінің ағайындары жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету.Өзінің бауырларын туыстары , ағайындары татулық, жақындық, отбасылық мерекелер салт дәстүрлер туралы айтуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы**. Сөздерді жіктеп, тәуелдеп,септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы ,сұраулы,лепті) ажыратып ,сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру.Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу.** Таныс немесе бейтаныс ертегілермен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға дағдыландыру.Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп , суреттер бойынша әңгіме құрастыруға үйрету.Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру.Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп , суреттер бойынша әңгіме құрастыруға , ойыншықтармен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Негізгі ойын дұрыс жеткізу. Шығармашылықпен сөйлеу.Ересектердің көмегімен әңгіменің соңын ойдан құрастыра білуге дағдыландыру. Әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, нақты жауап беруге баулу.
	Математика негіздері	**Жиын.**Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі,пішіні, дыбысы ,қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктерге бөлу және оларды қайта біріктіру негізінде салыстыру. «Бір» сөзінің мағынасы , ол тек бір затты ғана емес ,сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру. **Сан және санау.**10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру.Көрнекілік арқылы 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 сандарының пайда болуымен , 0 ден 10ға дейінгі цифрмен таныстыру «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. 10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару.Теңдік туралы туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде

		сандық мәндерді дұрыс жазылуы. **Шама.**Заттардың(5 және одан артык) ұзындығын биіктігін, ені мен жуандығын аныктай білу, заттарды шамасына карай өсу және кему ретімен орналастыру.Шамасы бойынша заттардың арасындағы катынастарды білдіретін математикалык терминдерді колдану.Заттарды әртүрлі белгілері бойынша түсі мен пішінін салыстыра білуге үйрету Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын ,енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру.Беттестіру , тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдана отырып , заттарды салыстыру, заттар тобынан екі-үш белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу. **Геометриялык фигуралар.** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру аркылы сопакша пішінмен таныстыру.Геометриялык фигуралар дөңлек пен сопакшамен денелерді (шар, текше цилиндр)дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттыктыру. Танымдык- зерттеушілік кызығушылыкты ,ойлауды , алдына койылған міндетті шешуде не істеу,калай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, коршаған ортадан геометриялык фигураларға ұксас заттарды табу, олардың пішіндерін аныктау.Пішіннің бір формасынан екіншісін калай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту, қағаз парағын тең және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен бөлікті салыстыру, 8-10 бөліктерден пішіндерді жинап құрастыру. **Кеңістікті бағдарлау.**Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеністікте орналастыру (сол жақта, оң жакта, жогарыда, төменде)козғалыс бағыттары: сол жактан оң жакка, оң жактан сол жакка, жоғарыдан төменге, алға артка. **Уақытты бағдарлау.**Әртүрлі оқиғалардың апта күндерінің тәулік бөліктерінің реті туралы білімдерін бекіту.Заттармен құбылыстардың математикалык мәнін табуға кызығушылык пен эмоционалды көзкарасты ойлау мәдениетін ,танымдык процесін еркті реттеу, шыдамдылык ,ұқыптылык өзіне деген сенімділікті калыптастыру. Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен-содан кейін», «бұрын-кейінірек») аныктау.Заттармен құбылыстардың математикалык мәнін тануға кызығушылык пен эмоциональды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылык, ұқыптылык өзіне деген сенімділікті калыптастыруға баулу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі.** Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына , кызметіне сенімді болуға, коғамға пайдасын тигізуге баулу.Еңбеккорлыкпен жауапкершіліктің маңызын түсіну.өзін-өзі құрметтеу,өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру.Туыстык байланыстарды түсіну(өз жұрты, атасы мен әжесі, жакын туыстары,нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу. **Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау.**Үй жайларда, балабакша ауласында, жакын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. **Көлік, байланыс құралдары.**Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдыкталуын түсіну, оларды колдануда кауіпсіздікті сактау. **Еңбекке баулу.**Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байкау.Шамасы келетін , бірлескен еңбек әрекетіне катысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге дербестік пен жауапкершілікке баулу.Әртүрлі мамандыктар , балабакша кызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, еңбектің мазмұнын , сипаты және нәтижесінің маңызын , түсіну және бағалау. Айналадағы заттар, ойыншыктар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұкыпты карау. **Адамгершілік және патриоттык тәрбие.**Балаларды адамгершілік құндылыктарға.үлкендерді сыйлауға ,кішіге камкор болуға тәрбиелеу. Қазак халкының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу.Мемлекеттік мерекелердің (Жаңа жыл,Халыкаралык әйелдер күні.Наурыз мейрамы,Қазакстан халкының бірлігі мерекесі, Отан корғаушы күні.Жеңіс күні,Астана күні,Қазакстан Республикасының Конституциясы күні, ұлттык мереке (Тәуелсіздік

		күн)маңыздылығын түсіну, оларға белсенді қатысу.Тірі және өлі табиғаттың ,Қазақстанның әсем табиғаты,көрнекі жерлері мен тарихи орындарының,мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну.Өз Отанын жақсы көру, оны қорғаудың ,Қазақстан әскерінің маңыздылығын түсіну.Ұлы Отан соғысы жылдарында Отанаын қорғаған қазақстандық жауынгерлердің –Кеңес Одағының батырлары Бауыржан Момышұлының , Әлия Молдағұлованың, Мәншүк Мәметованың, Халық қаһарманы Рахымжан Қошқарбаевтың ерліктері туралы білу, оларды құрметтеу. **Жол қозғалысы ережелері**.Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілермен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. «Балалар», «Автобус аялдамасы», «Жаяу жүргіншілер жолы», «Велосипедке арналған жол» жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру. **Табиғатпен таныстыру.**Тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту.Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау.Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым,өсімдік, адам еңбегі) арасындағы себеп –салдарлық байланыстарды бақылау және түсіну. Адам өмірі үшін судың , құмның,күн, ай сәулесінің саздың тастардың маңызын түсіну. **Өсімдіктер әлемі.**Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар гүлдер, шөпті өсімдіктер)туралы түсініктерін кеңейту, «орман», «шалғын», және «бақша» ұғымдарымен таныстыру.Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу. Оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту.Нанға ұқыпты қарауға ,бидайды өсіруге және өндіруге қатысатын адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **Жануарлар әлемі.**Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ер[illegible]шеліктерін сипаттау, жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырата білу.Жануарлардың тірі ті[illegible]ілік иесі екендігін бақылау.Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша : құстар, балықтар,жануарлар, аңдар, жәндіктер, мекендеу орны (орман,шалғын, су айдыны, бақша, бақ, алаң);қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу,секіру,жүзу)бойынша топтастыру. Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін сезіне білу. Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы, үйдегі , балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту.Қоршаған ортада , табиғатта тәртіп ережелерін білу, өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау.Мобильді құрылғыларды қолдану кезінде қарапайым қауіпсіздік ережелерін білу.(күніне ата-аналардың рұхсатымен 30 минуттан артық емес мобильді құрылғыларды қолдану.)
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру:** ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа , өз бетінше ойдан құрастыруға , құрдастарымен бірлесіп шығармашылықпен құрастыруға баулу. **Қағаздан құрастыру.** Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін(тақия ,сәукеле,кимешек және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен ою өрнектермен безендіру.Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. **Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу.Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен киіз үйдің жасаулары мен, тұрмыстық заттары мен ,ыдыстары мен таныстыру, олардың қандай материалдардан жасалғанын зерттеу.Табиғи (ағаш,мақта,жүн, жіп,асық,қағаз,тері ,кенеп,мата, дәннің түрлері)және қалдық заттардан құрастыруға баулу.Ойынға қажетті құрылысты бірлесіп құрастыруға, алдағы жұмысты бірге жоспарлауға , бір-бірімен келісіп орындауға, дайын құрылыспен ойнауға мүмкіндік беру.
	Сурет салу	Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды

		салу. Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызықтарды сызарда қылқаламды көлденең,ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай қиғашынан жүргізу.Қазақ халқының өмірін,еңбегін, тұрмысын көрсете отырып , қазақ ертегілерінің желісі бойынша сурет салу.Ұжымдық жұмыстарға, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.
	Мүсіндеу	Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану.құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау).Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру.Ойдан өз бетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу.Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау.Сюжеттік мүсіндеу, біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғырға орналастыру.
	Жапсыру	Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын,әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу.Қайшымен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру.еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.Сәндік жапсыру, стильдей білу
	Музыка	**Музыка тыңдау:** Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау, әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу. **Ән айту:** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. **Би қимылдары:** Мәтінге сәйкес әнді сахналау.Балалар музыкалық аспапта ойнауға үйрету. **Билер** би қимылдарының элементтерін жеңіл еркін орындау, қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту, қазақ халқының би өнерлерімен таныстыру. Би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету. Шығармашылық тапсырмаларды орындауға үйрету.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: Жаңаталап бастауыш мектебі КММ
Сынып : Мектепалды даярлық сыныбы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: мамыр 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Мамыр	Дене шынықтыру	**Жүру.**Белгі бойынша баска бағытка бұрылып жүру, колдың бастапкы калыптарын өзгерте отырып, әртүрлі каркында секіргіштен аттап жүру; ересектің белгісімен токтап, козғалыс бағытын өзгертіп шашырап жүру. Заттардың , кегльдердің арасымен ,жіптерден аттап жүру косалкы кадаммен алға карай жүру **Тепе-теңдікті сақтау.** Аркан бойымен бір кырымен , косалкы кадаммен (өкшені арканға , аяк ұшын еденге кою) жүру әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан колдан колға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тактай, гимнастикалык орындык бойымен жүру.Қашыктыкта орналаскан іші толтырылған доптардан аттап өту;колдарынан ұстап, жұптарымен айналу. **Жүгіру.**Шашырап ,жұппен қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру. Бір сызыққа койылған заттардың арасымен жүгіру, кедергілерден өту аркылы әртүрлі жылдамдыкпен – баяу, жылдам, орташа каркынмен 10 минут токтамай жүгіру. **Еңбектеу,өрмелеу:** жүру мен жүгіруді алмастырып заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу допты басымен итеріп төрттағандап еңбектеу. Гимнастикалык орындык бойымен колымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу, бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту. **Секіру.** Бір орында тұрып, алға карай 3-4м кашыктыкка жылжу аркылы секіру, бір аяқпен және кос аяқпен құрсаудан-құрсауға секіру. (аракшыктығы40 см) Алға айналдыра отырып, ұзын және кыска секіргіштен секіру, оң және сол аякты алмастыра отырып арканнан , сызықтан секіру. Тұрған орнында айналып секіру. Биіктіктен секіру, 20см дейінгі биіктікке секіру. **Лақтырыу, қағып алу, домалату.**Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі колымен , бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу, допты бір катарға қойылған заттардың арасымен домалату.Допты лактыру және алға карай жылжып, екі колымен қағып алу.(аракашыктығы4-5м). **Сапка тұру, сап түзеу, сапка қайта тұру.**Сапка бір, екі үш катармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артына сапка тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен кайта тұру. **Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар.** 3-5 м қашыктыкта екі колын жерге койып, жүру (бір бала екінші баланың аяғын ұстайды). **Қимылды ойындар.**Ынтамен шығармашылык таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру.Ұлттық кимылды ойындарды ойнату. Қолдарынан ұстап, жұптармен айналу. **Дербес кимыл белсенділігі.**Қимылды ойынның дамуына ыкпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттык жабдыктары бар ортаны құру.Балалардың құрдастарымен кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін колдау. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру.**Адам ағзасы және оның кызметінің ерекшеліктері туралы

		түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту.Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту, өзінің көңіл күйін сипаттай білуге үйрету. **Мәдени гигиеналық дағдыларды жетілдіру.**Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну.Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау.Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру.Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға,түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п,г-қ,к-қ,ж-ш,з-с,н-ң,р-л дыбыстарды дұрыс анық айтуды үйрету.Фонематикалық естуді дамыту. Артикуляциялық жаттығулар жасау.Сөйлуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын , логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **Сөздік қор.**Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді синонимдермен антонимдерді қолдану. Алуан түрлі заттарды сипаттауға ,қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Зат есімдермен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту.Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу.Қазақ халқының салт дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру. «Асар», «Сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру.Балаларды бір-біріне көмек қолын созуға ,бірлесіп келісіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.**Сөйлемдердегі сөздерді:зат есімдерді сан есімдерменжәне сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу.Етістіктерді жалғаулармен қолдану,сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру.Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту. **Байланыстырып сөйлеу.**Айналасындағылармен өздігінен диалогты бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу.Негізгі ойын дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу,әңгімені бірізді айту,шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру.Ойыншықтарды , заттарды ,сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау. **Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті.** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру.Ересектердің көмегімен әңгіменің соңын ойдан шығаруды үйрету.Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді , салыстыруларды қолдану.Өткенді қайталау.

	Көркем әдебиет	Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден ғаламтордан,теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған акпараттармен әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру. Айналасында болып жаткан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал -мәтелдерді колдануға баулу, шешендікке сөз өнеріне баулу, санамақ жаңылтпаш айту, жұмбак шешуге баулу. Сахналық қойылымдарға катысуға баулу, онда рөлді,сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. Белгілі бір образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру.
	Сауат ашу негіздері	Әртүрлі бағыттағы тігінен көлденең , кыска, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы аракашықтықты сақтап өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.Жазуды көзбен кадағалай отырып , каламды немесе қарындашты дұрыс еркін ұстау.Қарындаштың үстінен катты қысып күш түірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге , солдан оңға кимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу.Сөздерге дыбыстық талдау жасауды жалғастыру. Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата білуді үйрету. Буын туралы ұғымдарын калыптастыруды жалғастыру. Сөздерді буынға бөлуді жалғастыру.Сөздердің саны мен ретін анықтауды жалғастыру.Буындардан сөздер құрастыруды үйрету.Сөйлем сөздерден тұратынын түсіндіру.Сөйлемді ауызша талдауды жалғастыру.Сөйлемдегі сөздерді ретімен түсіндіруді жалғастыру.
	Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта.** Ауызекі сөйлеуді қарым-катынас құралы ретінде дамыту.Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен киім кешегі мен , азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кісібі мен , тұрмыста мал өсіруде және егіншілікке кажетті құрал жабдықтары туған өлкенің көрнекі жерлері әсем табиғаты тарихи орындар туралы суреттерді көрсету.балалардың коршаған ортаға өзінің карым-катынасын білдіруге,ауызекі сөйлеуде макал-мәтелдерді ,көркем сөздерді колдануына колдау көрсету, ынталандыру. Тұрмыста, аң аулауда, мал өсіруде және егіншілікке кажетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Тілдік және артикуляциялық аппаратты , тыныс алуды және таза дикцияны дамыту.Фонематикалық естуді дамыту.сөздегі дыбыстардың орнын анықтау. **Сөздік қор.** Шағын өлеңдер, санамақтар жаңылтпаштар , тақпақтар жаттату, жұмбактар шешкізу.Өзінің ағайындары жакындық, отбасылык мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туыскан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету.Өзінің бауырларын туыстары , ағайындары татулык, жакындык, отбасылык мерекелер салт дәстүрлер туралы айтуға баулу.Шағын өлеңдер ,санамақтар ,жаңылтпаштар,тақпақтар жаттату,жұмбақтар шешкізу.Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу. Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін сөздермен толықтыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы**. Сөздерді жіктеп, тәуелдеп,септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы ,сұраулы,лепті) ажыратып ,сөйлегенде колдана білуді жетілдіру.Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу.** Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру.Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп , суреттер бойынша әңгіме құрастыруға , ойыншықтармен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.Заттармен ойыншықтар , сюжетті суреттерді зат, сын,сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс

		колдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ондап құрастыруға баулу. Отбасы мүшелерінің атын айтуға, сөз тіркестерін дұрыс колдануға үйрету
	Математика негіздері	Жиын.Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі,пішіні, дыбысы ,кимылы, колданылуы бойынша заттардан) кұру, жиындарлы бөліктерге бөлу және оларды кайта біріктіру негізінде салыстыру. «Бір» сөзінің мағынасы , ол тек бір затты ғана емес ,сондай-ак жиынның бір бөлігі ретінде заттардын тобын білдіретінін түсіндіру. **Сан және санау.** «Қанша?», «Нешінші?» сұрактарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. 10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затка бір зат косу аркылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау аркылы теңдіктен теңсіздік шығару.Теңдік туралы туралы түсінік калыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын аныктау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандык мәндерді дұрыс жалпылау.Заттардың саны олардын көлеміне, арасындағы кашыктыкка, пішінге,орналасуына, сондай-ак санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру. **Шама.**Заттардың(5 және одан артык) ұзындығын биіктігін, ені мен жуандығын аныктай білу, заттарды шамасына карай өсу және кему ретімен орналастыру.Шамасы бойынша заттардын арасындағы катынастарды білдіретін математикалык терминдерді колдану.Заттарды әртүрлі белгілері бойынша түсі мен пішінін салыстыра білуге үйрету.Шартты өлшемнін көмегімен заттардың ұзындығын ,енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру.Беттестіру , тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін колдана отырып , заттарды салыстыру, заттар тобынан екі-үш белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу. **Геометриялык фигуралар.** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру аркылы сопакша пішінмен таныстыру.Геометриялық фигуралар дөңлек пен сопакшамен денелерді (шар, текше цилиндр)дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттыктыру. Танымдык- зерттеушілік кызығушылыкты ,ойлауды , алдына койылған міндетті шешуде не істеу,калай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, коршаған ортадан геометриялык фигураларға ұксас заттарды табу, олардың пішіндерін аныктау.Пішіннің бір формасынан екіншісін қалай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту, кағаз парағын тен және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен бөлікті салыстыру, 8-10 бөліктерден пішіндерді жинап құрастыру. **Кеңістікті бағдарлау.**Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеністікте орналастыру (сол жакта, оң жакта, жоғарыда, төменде)козғалыс бағыттары: сол жактан оң жакка, оң жақтан сол жакка, жоғарыдан төменге, алға артка. **Уакытты бағдарлау.**Әртүрлі окиғалардың апта күндерінің тәулік бөліктерінің реті туралы білімдерін бекіту.Заттармен құбылыстардың математикалык мәнін табуға қызығушылык пен эмоционалды көзкарасты ойлау мәдениетін ,танымдык процесін ерікті реттеу, шыдамдылык ,ұкыптылык өзіне деген сенімділікті калыптастыру. Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), окиғалардың ретін («алдымен-содан кейін», «бұрын-кейінірек») аныктау.Заттармен құбылыстардың математикалык мәнін тануға кызығушылық пен эмоциональды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылык, ұкыптылык өзіне деген сенімділікті калыптастыруға баулу.
	Коршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның** отбасы, үйі. Өзінің болашағына, біліміне денсаулығына , кызметіне сенімді болуға,

		қоғамға пайдасын тигізуге баулу.[illegible] жауапкершіліктің маңызын түсіну,өзін-өзі құрметтеу,өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру.Туыстық байланыстарды түсіну(өз жұрты, атасы мен әжесі, жақын туыстары,нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу.Бейтаныс адамдармен байланыспауға үйрету. Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін сақтауға үйрету. Бала, оның отбасы, үйі. Өзінің болашағына біліміне, денсаулығына, қызметіне, жетістіктеріне сенімді болуға, қоғамға пайдасын тигізуге баулу. **Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау.**Үй жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау.**Көлік, байланыс құралдары.**Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтау. **Еңбекке баулу.**Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау.Шамасы келетін , бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге дербестік пен жауапкершілікке баулу.Әртүрлі мамандықтар , балабақша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, еңбектің мазмұнын , сипаты және нәтижесінің маңызын , түсіну және бағалау. Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты қарау. **Адамгершілік және патриоттық тәрбие**.Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу.Мемлекеттік мерекелердің (Жаңа жыл,Халықаралық әйелдер күні,Наурыз мейрамы,Қазақстан халқының бірлігі мерекесі, Отан қорғаушы күні,Жеңіс күні,Астана күні,Қазақстан Республикасының Конституциясы күні, ұлттық мереке (Тәуелсіздік күні)маңыздылығын түсіну, оларға белсенді қатысу.Тірі және өлі табиғаттың ,Қазақстанның әсем табиғаты,көрнекі жерлері мен тарихи орындарының,мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну.Өз Отанаын жақсы көру, оны қорғаудың ,Қазақстан әскерінің маңыздылығын түсіну.Ұлы Отан соғысы жылдарында Отанаын қорғаған қазақстандық жауынгерлердің –Кеңес Одағының батырлары Бауыржан Момышұлының , Әлия Молдағұлованың, Мәншүк Мәметованың, Халық қаһарманы Рахымжан Қошқарбаевтың ерліктері туралы білу, оларды құрметтеу. **Жол қозғалысы ережелері**.Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілермен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. «Балалар», «Автобус аялдамасы», «Жаяу жүргіншілер жолы», «Велосипедке арналған жол» жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру.Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелерін сақтау.Мабильді құрылымдарды қолдануға үйретуді жалғастыру. Ата-ананың рұқсатымен ғана мабильді құрылғыларды қолдану. **Жануарлар әлемі.** Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша ажырата білуге үйрету. Табиғатты қорғауда жауапкершілікті сезіне білуге баулу.
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру:** ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа , өз бетінше ойдан құрастыруға , құрдастарымен бірлесіп шығармашылықпен құрастыруға баулу. **Қағаздан құрастыру.** Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін(тақия ,сәукеле,кимешек және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен ою өрнектермен безендіру.Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. **Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу.Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен киіз үйдің жасаулары мен, тұрмыстық заттары мен ыдыстары мен таныстыру, олардың қандай материалдардан жасалғанын зерттеу.Табиғи (ағаш,мақта,жүн, жіп,асық,қағаз,тері ,кенеп,мата, дәннің түрлері)және

		қалдық заттардан құрастыруға баулу.Ойынға қажетті құрылысты бірлесіп құрастыруға, алдағы жұмысты бірге жоспарлауға , бір-бірімен келісіп орындауға, дайын құрылыспен ойнауға мүмкіндік беру.
	Сурет салу	Суретті карапайым каламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен катты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылыктарды беру, геометриялык пішіндегі заттарды салу. Бояумен сурет салу кезінде кылкаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызыктарды сызарда кылкаламды колденең,ал жіңішке сызыктар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояганда бір бағытта солдан оңға карай, жоғарыдан төмен карай, кигашынан жүргізу.Казак халкынынөмірін,еңбегін, тұрмысын көрсете отырып , казак ертегілерінің желісі бойынша сурет салу.Ұжымдык жұмыстарға, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.
	Мүсіндеу	Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану.құрылымдык (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау).Затка карап мүсіндеуде ойыншыктарды, пішіні шағын мүсіндерді, халык шеберлерінің бұйымдарын колдану.Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру.Ойдан өз бетінше мүсіндеуге, ұжымдык жұмыстарды орындауға баулу.Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау.Жұмысты ұкыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерді сақтау.
	Жапсыру	Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын,әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік окиғаларды, балалар өміріндегі окиғаларды бейнелеу.Қайшымен желімді дұрыс колдану дағдыларын жетілдіру,еңбек каіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. Сәндік жапсыру. Стильдей біледі, шынайы заттарды сәнді жасайды, олардың құрылысын жалпылайды, үлгілерді жаңа касиеттерімен түрлендіреді.
	Музыка	**Музыка тыңдау:** Казак халкының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу.Музыкалык шығармалардың жанрларын ажырата білуге үйрету.Қазак халкының музыкалык аспаптарымен таныстыру. **Ән айту:**Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Би қимылдары:** Шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.Балалар шығармашылығын дамыту. Шулы аспапта ойнау тәсілдерімен таныстыру.